

INFORMATĪVAIS IZDEVUMS NR1 MAIJS 2015

KAS IR 50000&1 SEAPs? Projekts "50000&1 SEAPs" sniedz iespēju integrēt Energo pārvaldības sistēmu (EPS) ilgtspējīgas enerģijas rīcības plānos (IERP), balstoties uz tādiem energo pārvaldības standartiem kā ISO 50001. Tā mērķis ir palīdzēt pašvaldībām pārvarēt šķēršļus, kas saistīti ar rīcības plānu izstrādi, pastiprināt iekšējo struktūru un procedūras attiecībā uz augstas kvalitātes enerģētikas politikas plānošanu. Tas savukārt nodrošina, ka vietējās enerģētikas politikas izveidē un plānošanā tiek piemērotas ilgtspējīgas pieejas, kas tiek izmantotas arvien vairāk visā Eiropā. 50000&1 SEAPs ir 3 gadu projekts, ko līdzfinansē Eiropas Komisijas programma Saprātīga enerģija Eiropai, un tas noslēgsies 2017. gada februārī.

50001seaps.eu

ENERGOPĀRVALDĪBAS STANDARTI UN IERP

ISO 50001 un citi energo pārvaldības standarti var atvieglot pašvaldību centienus dažādās nozarēs izmantot enerģiju daudz efektīvāk. Šie standarti nosaka kā izveidot, ieviest, uzturēt un uzlabot energo pārvaldības sistēmu (EPS), ļaujot organizācijai panākt nepārtrauktu attīstību visas jomās, kas saistītas ar energoefektivitāti, drošību un resursu patēriņu. Projekts "50000&1 SEAPs" sniedz iespēju integrēt EPS ilgtspējīgas enerģijas rīcības plānos (IERP), atsaucoties uz tādiem energo pārvaldības standartiem kā ISO 50001.

[Read more](#)

NEWS

INTEGRĒTA PIEEJA ENERGOEFĒKTIVITĀTES VEICINĀŠANAI ITĀLIJAS PILSĒTĀ PORDENONE

Pordenone pašvaldība savu dalību projektā 50000&1 SEAPs uzsāka 2014. gada aprīlī. Izstrādājot ambiciozu darba programmu, pašvaldība pašlaik koncentrējas uz dažādu pasākumu, kas saistīti ar ilgtspējību un energoefektivitāti, realizēšanu.

Šo pasākumu skaitā jāmin pašvaldības ilgtspējīgas enerģijas rīcības plāna (IERP) un energo plāna izstrāde, kas noteikta ar Friuli-Venezia Giulia reģiona likumu prasībām. Projekta ietvaros pašvaldībā tiek strādāts arī pie ISO 50001 standarta ieviešanas. Turpmākajos plānos ietilpst arī ilgtspējīga transporta sektora attīstības veicināšana un trokšņa piesārņojuma samazināšana.

Pašlaik pašvaldība ir pabeigusi enerģijas datu vākšanu un bāzes emisiju uzskaiti (BEI – Baseline Emission Inventory), par bāzes gadu ņemot 2010. gadu. Pašvaldība veiksmīgi sadarbojas arī ar Friuli-Venezia Giulia reģionu, kas šobrīd izstrādā Reģionālo

MONTECCHIO MAGGIORE PAŠVALDĪBA PABEIDZ BĀZES EMISIJU UZSKAITI UN GATAVOJAS ISO 50001 IEVIEŠANAI

Montecchio Maggiore pašvaldība iesaistījās projekta 50000&1 SEAPs aktivitātēs 2014. gada aprīlī. Pašvaldība ieguvusi sertifikāciju

atbilstoši ISO 9001 (kvalitātes vadības sistēma) un ISO 14001 (vides pārvaldības sistēma) un pašlaik strādā pie IERP izstrādes un ISO 50001 ieviešanas.

Pašvaldība ir ieguvusi nepieciešamos datus un pabeigusi bāzes emisiju uzskaiti, izmantojot augšupejošo pieeju ("bottom-up"). Enerģijas dati tika iegūti, vietējai pašvaldībai sadarbojoties ar enerģijas ražošanas uzņēmumiem. Enerģijas patēriņa dati publicējās ēkās, apgaismojuma un transporta sektorā tika iegūti no dažādiem pašvaldības uzņēmumiem piecu gadu (2008–2013) ilgā laika posmā.

Pēc datu iegūšanas un analizēšanas pašvaldība ir noteikusi turpmākos darba mērķus, kas atbilst ISO 50001 standarta prasībām. Tika noteikti pašvaldības enerģētikas inženieru un viņu vadības politiskie jautājumi un atbildības.

SISTEMĀTISKA ENERGOPĀRVALDĪBA DZIERŽONIŌW (POLIJĀ)

Dzierżoniów bija pirmā Polijas pašvaldība, kas nolēma izstrādāt IERP, vērā ņemot ISO 50001 kritērijus, un pašlaik pašvaldībā jau redzami būtiski uzlabojumi. Šāda veida pieeja tika pielietota projekta "Energy for Mayors" īstenošanas laikā, tāpēc pašvaldība ir lepna, ka šobrīd var dalīties pieredzē ar projekta 50000&1 SEAPs dalībniekiem.

Dzierżoniów jau vairākus gadus ir piedalījies dažādās ar vides aizsardzību saistītās aktivitātēs,

CITI PROJEKTI

PROJEKTS "MESHARTILITY" Datū apmaiņa un koplietošana starp enerģijas piegādātājiem un patērētājiem

MESHARTILITY projekta mērķis ir izstrādāt risinājumus un instrumentus, kas veicina labāku datu apmaiņu starp enerģijas piegādātājiem un pašvaldībām. Datu apmaiņa palīdz izstrādāt emisiju novērtējumus un ilgtspējīgas enerģijas rīcības plānus. Ikvienu pašvaldību ir atbildīga par ilgtspējības attīstību, kas ietver arī enerģijas patēriņa samazināšanu un energoefektivitātes uzlabošanu, kā arī atjaunojamo energoresursu izmantošanu. Attiecībā uz kopienas mēroga emisiju uzskaites attīstīšanu un IERP izstrādāšanu, ir nepieciešams precīzi zināt, kas ir enerģijas patērētāji, lai varētu identificēt un risināt problemātiskās jomas un nozares. Problēma ir tā, ka enerģētikas uzņēmumi ne vienmēr ir ieinteresēti dalīties ar datiem. Projekta realizēšanas laikā tiek apskatītas problēmas, kas saistītas ar tiesībaktiem un sadarbību starp vietējām pašvaldībām un enerģijas piegādātājiem 12 pilsētās, veidojot

energoaplānu. Pašvaldība un reģions ir vienojušies par sasniedzamajiem mērķiem un metodiku enerģijas datu iegūšanai.

APMĀCĪBAS PAR ENERGOPĀRVALDĪBU RUMĀNIJĀ

2014. gada 4. un 5. decembrī projekta 50000&1SEAPs ietvaros vides konsultāciju uzņēmums

DENKSTAT Romania un AMET Timis apgabalā (Rumānijā) organizēja apmācības vietējo pašvaldību pārstāvjiem. Apmācībās tika apskatīti tādi jautājumi kā IERP izstrādāšana un metodoloģija ISO 50001 ieviešanai.

Pasākuma laikā projekta partneri sniedza praktiskas zināšanas par dažādām tēmām, piemēram, kā attīstīt bāzes emisiju uzskaiti, sagatavot enerģijas bilanci un to, kā samazināt oglekļa dioksīda emisijas.

Apmācību dalībnieki atzina, ka pasākums bija interesants un palīdzēja papildināt viņu zināšanas par apskatītajiem jautājumiem. Plašāka informācija par pasākumu un prezentāciju materiāli (rumāņu valodā) pieejami projekta mājas lapā u:

50001seaps.eu

PIRMIE SOĻI ENERGOPĀRVALDĪBAS IEVIEŠANĀ LATVIJĀ

Energoefektivitātes direktīvas pārņemšana nacionālajos tiesību aktos vēl joprojām ir aktuāls jautājums

Latvijā. Ir kļuvuši aktuāli jautājumi, kas saistīti ar energopārvaldības sistēmas ieviešanu (EPS), piemēram, kā izvēlēties un piemērot saistības energoefektivitātes jomā. Paralēli Latvijas Ekonomikas ministrija (EM) meklē citus politikas instrumentus, lai sasniegtu enerģijas patēriņa samazināšanas mērķus.

Viens no instrumentiem, kas varētu tikt piemērots, ir obligāta energopārvaldības sistēmas ieviešana uzņēmumos un pašvaldībās. EM izstrādātais energoefektivitātes likums nosaka, ka energopārvaldības sistēma jāievieš deviņās lielākajās Latvijas pašvaldībās. Tiek plānots, ka arī mazās pašvaldības ar laiku var sekot lielo pašvaldību piemēram un ieguldīt nelielas investīcijas, lai samazinātu enerģijas patēriņu. Līdz šim tikai viens uzņēmums Latvijā ir saņēmis ISO 50001 sertifikātu, un iemesls tam varētu būt zināšanu trūkums par energopārvaldības sistēmas ieviešanu.

Ekonomikas ministrija plāno, ka projekta 50000&1SEAPs partneris Ekodoma sniegs atbalstu situācijas uzlabošanā. Pašlaik uzņēmums projektā ir iesaistījies piecas pašvaldības ar mērķi uzlabot to izpratni par energopārvaldības sistēmu. EM plāno būt kā labās prakses piemērs, ieviešot energopārvaldības sistēmu ministrijas ēkā un apliecināt to saskaņā ar ISO 50001.

ieskaitot dažādus projektus, kuru mērķis ir enerģijas patēriņa un CO2 emisiju samazināšana. Pašvaldība pielieto pieeju "publiskais sektors kā paraugs pārējiem". 2010. gadā pašvaldība parakstīja Pilsētas mēru paktu un 2011. gadā tā oficiāli apstiprināja izstrādāto IERP ar mērķi samazināt CO2 emisijas vismaz par 39 000 t/gadā.

Lai sekmētu veiksmīgu pašvaldības IERP ieviešanu un monitoringu, tika nolemts ieviest arī energopārvaldības sistēmu saskaņā ar ISO 50001, kas tika sertificēts 2013. gadā. Pašvaldības centieni uzlabot energopārvaldību tika atzinīgi novērtēti, un 2012. gadā pašvaldība saņēma EFQM Excellent Award balvu, kas tiek pasniegta reizi gadā ar mērķi atzīt Eiropas veiksmīgākās pašvaldības un uzņēmumus. Pašvaldības inženieris Zigmunds Kucs (

Zygmunt Kuc): "Mēs nolēmām ieviest EPS tieši potenciālo ieguvumu dēļ, ko var sniegt šī sistēma. Būtiskākie ieguvumi, ko sniedz šīs sistēmas ieviešana ir: izmaksu samazinājums, vietējās energoapgādes drošības paaugstināšana un videi draudzīgas pašvaldības tēls".

Plašāku informāciju iespējams iegūt, kontaktējoties ar PNEC projektu vadītāju Patrycja Płonka: patrycja.plonka@pnec.org.pl.

ATJAUNOJAMIE ENERGORESURSI SNIEDZ BŪTISKU IEGULDĪJUMU EMISIJU SAMAZINĀŠANĀ

Jaunajā Eiropas Vides Aģentūras (angl., European Environment Agency – EEA) ziņojumā tiek

secināts, ka 2012. gadā radītās siltumnīcas efekta gāzu emisijas būtu par 7% lielākas, ja sākot ar 2005. gadu netiktu izmantoti atjaunojamie energoresursi. Tādu fosilo kurināmo izmantošana kā ogles un dabasgāze radītu attiecīgi par 13% un 7% lielākus emisiju apjomus.

2013. gadā atjaunojamo energoresursu īpatsvars sastādīja aptuveni 15% no Eiropas Savienības kopējā enerģijas patēriņa, kas pārsniedz Eiropas Komisijas atjaunojamo energoresursu direktīvā noteikto mērķi. Eiropas Vides Aģentūras izpilddirektors Hanss Brujninks (Hans Bruyninckx): „Atjaunojamā enerģija strauji kļūst par vienu no Eiropas lielākajiem veiksmes stāstiem. Mums ir iespēja sasniegt vēl vairāk: ja atbalstīsim šī sektora inovācijas, tas varētu sniegt lielu ieguldījumu Eiropas ekonomiskajā izaugsmē, samazinot radīto emisiju apjomus, paralēli radot jaunas darba vietas.”

Ne tikai atjaunojamo energoresursu izmantošana sniedz iespēju samazināt emisijas, bet arī dažādi politikas instrumenti un lēmumi spēj uzlabot energoefektivitāti. Ziņojums ir kā pierādījums, ka zema oglekļa attīstība samazina emisijas, paralēli [attīstot ekonomisko izaugsmi](#).

Vairāk informācijas Eiropas Vides Aģentūras mājas lapā

eea.europa.eu

sistemātisku sadarbību starp iesaistītajām pusēm. Lai uzzinātu enerģijas piegādātāju un pašvaldību viedokli, projekta partneri organizēja nacionālā apaļā galda diskusijas, kuru laikā

iespējams izrunāt barjeras, kas saistītas ar enerģijas datu vākšanu, kā arī iespējamus risinājumus.

Projekta ietvaros izstrādāti arī taustāmi rezultāti. Itālijas elektroenerģijas piegādātājs ENEL Distribuzione ir ieviesis datu iegūšanas mehānismu, lai nodrošinātu enerģijas patēriņa datus visām Itālijas pašvaldībām, kas parakstījušas Pilsētas mēru paktu. Projekta partneris no Spānijas parakstīja vienošanās ar enerģijas piegādātājiem par enerģijas patēriņa datu nodošanu pašvaldībām. No sešām pilotpašvaldībām Saprāšanās memorandu parakstīja arī Horvātija un tās nacionālais enerģijas piegādātājs HEP.

Šobrīd projekta partneri plāno organizēt otro ES apaļā galda tikšanos, lai diskutētu par iespējamajiem veidiem, kā uzlabot sadarbību starp pašvaldībām un enerģijas piegādātājiem. Pasākums notiks 2015. gada 10. martā Briselē (Beļģijā) un tā ietvaros tiks prezentēti labas prakses piemēri enerģijas datu apmaiņā, kā arī diskutēts par iespējamajiem risinājumiem, kā uzlabot datu apmaiņu, un apspriesti dažādi praktiski jautājumi par datu apmaiņas aktualizēšanu dažādās Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Vairāk informācijas:

[Read more](#)

MAYORS IN ACTION

Projekts „MAYORS in ACTION” dod iespēju Pilsētu mēru pakta koordinatoriem un atbalstītājiem (K&A) efektīvi palīdzēt savām pašvaldībām īstenot un uzraudzīt IERP. Izmantojot apmācību shēmu K&A un pašvaldībām, MAYORS in ACTION ļauj K&A droši darboties vietējā līmenī, izmantojot esošos instrumentus un pieredzi, un atbalstīt vienu otru, lai sasniegtu izvirzītos mērķus.

PASĀKUMI

2015. gadā Rumānijā plānots realizēt dažādas apmācības un vietējā līmeņa diskusijas, tādā veidā izpildot Pilsētas mēru pakta iniciatīvas. Lai palīdzētu pašvaldībām ieviest IERP saskaņā ar ISO 50001 energopārvaldības sistēmu, tiks izmantota līdzvērtīgas sadarbības (peer to peer) pieeja. Lai iegūtu vairāk informācijas par gaidāmajiem SEAP notikumiem, vizīte

www.50001seaps.eu/media/events/

Disclaimer: The sole responsibility for the content of this webpage lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EASME nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.